

การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกที่เป็นเอกลักษณ์ บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

The Development of Ceramic Souvenirs Unique to Baan Hatsompaen, Ranong, for the Community Economic Development

วันที่รับบทความ : 24 ตุลาคม 2562

บุญเรือง สมประจบ¹

วันที่แก้ไขบทความ : 20 ธันวาคม 2562

สุจินต์ เพิ่มพูน²

วันที่ตอบรับบทความ : 21 ธันวาคม 2562

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกประเภทต่าง ๆ 2) เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง และ 3) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานต้นแบบของที่ระลึก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ในด้านความพึงพอใจ ต้นแบบชุดผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหารนั้นได้รับความสนใจลวดลายอยู่ในระดับมากด้วยการนำดอกไม้ประจำจังหวัดระนอง ดอกโกมาชุมหรือเอื้องเงินหลวง มาเป็นสื่อความหมายผลิตภัณฑ์ชุดสปาโรมา มีความพึงพอใจของต้นแบบในระดับมาก มีแนวคิดจากการนำรูปแบบของบ่อน้ำพุร้อน แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดระนองมาเป็นแนวคิดในการผลิต ด้านประติมากรรมของที่ระลึกมีความพึงพอใจในการระดับปานกลาง การสื่อความหมายของรูปแบบผลิตภัณฑ์โดยนำสถานที่สำคัญพระราชวังรัตนรังสรรค์ อาชีพในอดีตคนร่อนแร่ของชาวบ้าน บ่อน้ำพุร้อนและรถโบราณที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดระนอง มาจัดเป็นองค์ประกอบของงานประติมากรรม และผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน มีความพึงพอใจระดับมากได้แนวคิดจากการนำรูปแบบสัตว์ในท้องทะเลมาจัดองค์ประกอบของงานผลิตภัณฑ์

คำสำคัญ: เซรามิก ของที่ระลึก

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
e-mail: boonrueng_s@rmutt.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
e-mail: permpool@rmutt.ac.th

The Development of Ceramic Souvenirs Unique to Baan Hatsompaen, Ranong, for the Community Economic Development

Received: October 24, 2019

Revised: December 20, 2019

Accepted: December 21, 2019

Boonrueng Somprajob¹

Sujin Permpool²

Abstract

The research study on the development of the design of ceramic souvenirs which are unique to Baan Hatsompaen, Ranong, is aimed 1) to study the design of various ceramic souvenirs, 2) to design ceramic souvenirs unique to Baan Hatsompaen, Ranong, and 3) to produce ceramic souvenirs which are unique to Baan Hatsompaen, Ranong to strengthen the community's economy. With regard to the level of satisfaction with the design of ceramic souvenirs unique to Baan Hatsompaen, Ranong, it was found that the patterns of the prototypes of dining utensils were highly satisfactory. *Dendrobium formosum* (Go-ma-chum or AuengNgern Luang) which is the provincial flower of Ranong was used to convey the meaning. Spa and aromatherapy products inspired by hot springs, tourist attractions of Ranong, also achieved a high level of satisfaction. The study showed a moderate level of satisfaction with souvenir sculptures with the use of Rattanakosin Palace, villagers' job in the past as miners, hot springs, and vintage cars to create a sculptural composition. Finally, home decoration products also achieved a high level of satisfaction with the use of sea creatures to create the composition of products.

Keywords: ceramic, souvenirs

¹ Assistant Professor. Faculty of Fine and Applied Arts Rajamangala University of Technology Thanyaburi
e-mail: boonrueng_s@rmutt.ac.th

² Assistant Professor. Faculty of Fine and Applied Arts Rajamangala University of Technology Thanyaburi
e-mail: permpool@rmutt.ac.th

บทนำ

การก่อให้เกิดอารยธรรมของมนุษย์นั้น ถือเป็นขบวนการจากวัฒนธรรมของมนุษย์ที่แสดงออกทางจิตใจและทางวัตถุ ขบวนการตามลำดับคือรากฐานต้นกำเนิด การพัฒนาการ การต่อเนื่องสืบต่อ อิทธิพลและการประยุกต์ ซึ่งมีการเกิด การเจริญ การเสื่อมและการดับ เป็นจักรวจรอยู่ตลอดเวลาตามยุคตามสมัยอารยธรรมของมนุษยชาติ และในบรรดาสังคมของเครื่องมือ เครื่องใช้สอยที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมนั้น เครื่องปั้นดินเผาเป็นสิ่งที่มีการพัฒนาที่ยาวนาน และมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างต่อเนื่องทุกยุคทุกสมัย เครื่องปั้นดินเผา คือ ภาชนะใช้สอยต่าง ๆ ที่ทำด้วยดินซึ่งเป็นผลงานที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาตามความจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ เครื่องปั้นดินเผาได้ถือกำเนิดมาพร้อม ๆ กับมนุษย์ที่รู้จักทำอาหารให้สุกโดยพบว่าดินได้กึ่งไฟเมื่อเผาจนสุกตัวจะมีความแข็งแกร่งกว่าดินทั่วไปไม่ละลายน้ำ จึงเกิดแนวคิดนำดินมาทำภาชนะ สำหรับหุงต้มอาหารให้สุก ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการทำภาชนะเครื่องปั้นดินเผา และได้ทำสืบต่อเนื่องกันมาจนเป็นแบบอย่างวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผา (ประกิจ บัวบุศย, 2527, หน้า 5) หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า เครื่องปั้นดินเผาเป็นทั้งภาชนะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นสิ่งของที่ใช้ในพิธีกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเซ่นบวงสรวงศพผู้ตายตามแหล่งฝังศพอันเป็นสถานศักดิ์สิทธิ์ของชุมชนทุกหนแห่ง จะพบภาชนะดินเผาที่ทำขึ้นอย่างประณีต ทั้งในด้านรูปแบบและการตกแต่งหรือเครื่องประดับที่มีเอกลักษณ์ของกลุ่มชุมชนเดียวกัน หรือร่วมวัฒนธรรมเดียวกัน (สุจิตต์ วงษ์เทศ และคณะ, 2528, หน้า 12)

กระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาโดยทั่วไปนั้น มีขั้นตอนต่าง ๆ นับตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบ การเตรียมดิน การขึ้นรูป การทำให้แห้ง การเผาดิบ การตกแต่ง การจุ่มเคลือบ การเผาเคลือบ ตลอดจนใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อความสวยงาม ในการทำเครื่องปั้นดินเผาขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้ อาจจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของเครื่องปั้นดินเผานั้นว่าจะทำชนิดใด ซึ่งอาจมีกรรมวิธีที่แตกต่างกันไป อาจเนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านวัตถุดิบกระบวนการผลิตหรือเทคโนโลยีที่มีอยู่ (สุจินต์ เพิ่มพูล, 2555, หน้า 1-2)

หาดส้มแป้นเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอเมืองจังหวัดระนองในอดีตเคยเป็นพื้นที่อุดมไปด้วยแร่ดีบุก ปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งดินขาวคุณภาพดีของประเทศ เป็นสินค้าส่งออกไปขายยังจังหวัดอื่น ๆ ที่มีการผลิตเซรามิก คนในพื้นที่มีความคิด ความต้องการตรงกันที่อยากนำดินขาวที่เป็นทรัพยากรในท้องถิ่นของตนมาสร้างผลผลิตที่เป็นเอกลักษณ์จังหวัด ที่สามารถเกิดประโยชน์และทำรายได้ให้กับคนในพื้นที่ จึงได้รวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้นขึ้นในปี พ.ศ. 2550 โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานในท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนของจังหวัดระนอง และประสานงานขอรับการสนับสนุนเทคโนโลยีผ่านทางสำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แจ้งให้กรมวิทยาศาสตร์บริการเข้าไปฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตเซรามิกให้กับสมาชิกของกลุ่ม แต่เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้นยังไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านเซรามิกมาก่อนขาดการฝึกอบรมพัฒนา ทำให้สมาชิกของกลุ่มขาดทักษะความชำนาญในกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้คุณภาพไม่ดีปริมาณของเสียในกระบวนการผลิตยังสูง เกิดการสิ้นเปลืองวัตถุดิบซึ่งเป็นทรัพยากรของท้องถิ่น สมาชิกของกลุ่มไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุที่ต้องใช้ประโยชน์ เพื่อช่วยลดการสูญเสียและอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ไว้กรม

วิทยาศาสตร์บริการได้นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปถ่ายทอดให้กับบุคลากรของกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น เพื่อให้มีพื้นฐานด้านการผลิตเซรามิกและพัฒนากระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่องให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ลดการสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เหลือน้อยที่สุด กรมวิทยาศาสตร์บริการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเริ่มดำเนินโครงการหมู่บ้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปี 2552 ตามนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น ที่มุ่งเน้นการนำผลงานวิจัยพัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรม เข้าไปเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตการบริหารจัดการ การลดต้นทุนในการผลิต และกระบวนการนำความคิดทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปพัฒนาต่อยอดและประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างอาชีพที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างเงิน สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น โดยต้องการให้หมู่บ้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหมู่บ้านต้นแบบในการพัฒนาชุมชนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหมู่บ้านต้นแบบที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มทักษะจนมีความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีนั้น ๆ สามารถนำองค์ความรู้ในเทคโนโลยีนั้น ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ขยาย แพร่กระจายไปยังชุมชนใกล้เคียง หมู่บ้านนั้นจะได้รับการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านแม่ข่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกรมวิทยาศาสตร์บริการซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับนโยบายและดำเนินการคัดเลือกหมู่บ้านที่เคยได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ และมีความพร้อมในการพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบพบว่าสามารถจัดตั้งหมู่บ้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในความรับผิดชอบของกรมวิทยาศาสตร์บริการได้รวม 7 หมู่บ้าน ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการเข้าไปดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหมู่บ้านเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น ตำบลหาดส้มแป้น อำเภอมืองจังหวัดระนอง เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ที่ได้รับจัดตั้งเป็นหมู่บ้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปี พ.ศ. 2553 ชลัย ศรีสุข นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ สำนักเทคโนโลยีชุมชน เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการหมู่บ้านแม่ข่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปี พ.ศ. 2553 - 2555 นำวิทยากรของกรมเข้าไปถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการจัดฝึกอบรมให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เพิ่มทักษะความชำนาญในการผลิตให้กับกลุ่ม ปัจจุบันกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้นสามารถผลิตสินค้าได้หลากหลายชนิดที่มีรูปแบบและลวดลายเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เช่น ชุดถ้วยชาถ้วยกาแฟของประดับตกแต่งและของที่ระลึกจำหน่าย ณ ที่ทำการกลุ่มและสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด รวมทั้งมีการนำผลิตภัณฑ์ไปเปิดร้านจำหน่ายนอกสถานที่ มีการสาธิตให้กับผู้สนใจในงานเทศกาลประจำจังหวัด และงานแสดงสินค้า OTOP City ปัจจุบันหมู่บ้านเซรามิกบ้านหาดส้มแป้นได้รับการพัฒนาจนมีสถานที่อุปกรณ์การผลิตและวิทยากรประจำกลุ่มที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตเซรามิกให้กับผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้และเป็นสถานที่ที่ได้รับความสนใจจากเยาวชน สถาบันการศึกษาและหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกจังหวัดในการเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง นับได้ว่าหมู่บ้านเซรามิกบ้านหาดส้มแป้นเป็นหมู่บ้านต้นแบบวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์สร้างอาชีพสร้างรายได้ เพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และเป็นศูนย์เรียนรู้การผลิตเซรามิกของจังหวัดระนองที่มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ให้กับเยาวชนในพื้นที่ และพร้อมจะยกระดับเป็นหมู่บ้านแม่ข่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใน

อนาคตเพื่อพัฒนาชุมชนใกล้เคียงให้มีการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน (ชลัย ศรีสุข, 2555, หน้า 33)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบของที่ระลึกผลิตภัณฑ์เซรามิก บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง ถึงแม้ว่าได้รับการสนับสนุน จากหลายหน่วยงาน ที่ส่งเสริมให้ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่กลุ่มชุมชน แต่หลังจากนั้นการผลิตสินค้าของกลุ่มส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มของรูปแบบคล้ายกับท้องตลาดทั่วไป จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังนั้นผู้วิจัยได้ให้ความสนใจในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์ให้แก่กลุ่มชุมชนบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกประเภทต่าง ๆ
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง
3. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานต้นแบบของที่ระลึก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง
2. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผู้ซื้อหรือผู้สนใจ
3. ศึกษาหลักการออกแบบและกระบวนการผลิตในเชิงงานอุตสาหกรรม
4. ศึกษาการพัฒนาเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัด

ระนอง

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และข้อมูลภาคสนาม เพื่อศึกษารูปแบบ กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของชุมชนกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง และผลิตภัณฑ์จากแหล่งต่าง ๆ และเพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนา การเก็บข้อมูลจากการถ่ายภาพ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์กับข้อมูลจากเอกสารเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

พื้นที่ในการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่การวิจัยแบบเจาะจง แหล่งผลิตที่มีกระบวนการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เซรามิก ของกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น อำเภอมะนัง จังหวัดระนอง เพื่อช่วยพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประกอบด้วย ผู้นำกลุ่มชุมชน นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะและการออกแบบผลิตภัณฑ์เซรามิก แหล่งผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เซรามิก

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้แหล่งผลิต แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์เซรามิกที่มีกระบวนการผลิตและรูปแบบเฉพาะท้องถิ่นมาเป็นรูปแบบเอกลักษณ์เฉพาะของที่ระลึกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้รู้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน ประธานกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะและการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผู้ประกอบการ และผู้ปฏิบัติการฝ่ายผลิต จำนวน 10 คน

2.3 กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มประชาชน และผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 35 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยโครงการการพัฒนารูปแบบ ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนองเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลและเก็บข้อมูลจากเอกสาร โดยเป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนองและแหล่งต่าง ๆ

2. ประสานงานกับประธานกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง และแหล่งชุมชนที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

3. วิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบรูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สร้างแบบสอบถาม รูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของชุมชนบ้านหาดส้มแป้นจังหวัดระนอง

5. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเห็นสอดคล้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องในการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. รวบรวมแบบสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในการออกแบบและผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์

7. ออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกบ้านหาดส้มแป้น ตามข้อมูลแบบสอบถามที่ได้วิเคราะห์

8. ปรีกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านการออกแบบความเป็นไปได้ในการนำไปผลิต และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและข้อเสนอแนะในการออกแบบ

9. ผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง
10. พัฒนาปรับปรุงแก้ไขต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก
11. ประเมินความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกเซรามิกที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเก็บข้อมูลจากภาคสนามโดยการสังเกตการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการค้นคว้าเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็นลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้นจังหวัดระนอง

ตอนที่ 2 การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน สามารถแข่งขันและสร้างความสนใจแก่ผู้ผลิตและผู้สนใจใน รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้พัฒนาขึ้นมา

ตอนที่ 3 สำรวจ สอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้ผลิต และผู้สนใจรูปแบบผลิตภัณฑ์ ที่เป็นรูปแบบเอกลักษณ์ของที่ระลึกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง นำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และวางแผนการผลิตเพื่อการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มชุมชนต่อไป

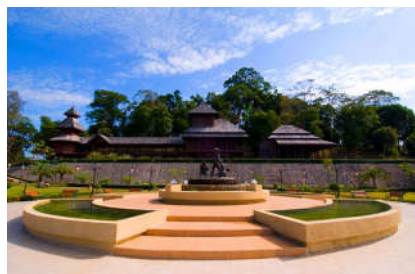
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน คัดเลือกแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเป็นไปได้ของรูปแบบที่จะสามารถนำไปสร้างผลิตภัณฑ์ได้ และนำแบบที่ได้รับการพิจารณาให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ด้านเครื่องปั้นดินเผาและด้านประติมากรรม คัดเลือกแบบ ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ผู้เชี่ยวชาญได้คัดเลือกการออกแบบร่างชุดผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหารได้ข้อสรุปการคัดเลือกเพื่อนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติดังการอ่านค่าในตารางมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย 4.32 ตามลำดับรองลงมาผลิตภัณฑ์ชุดส้อมโรมานประติมากรรมของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2

การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ให้เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน สามารถแข่งขันและสร้างความสนใจของผู้บริโภคและผู้สนใจใน

รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้พัฒนาขึ้นมาจากการศึกษาข้อมูลพบว่า บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง มีแหล่งวัตถุดิบดินขาวที่ใช้ผลิตเซรามิกของท้องถิ่นที่มีคุณภาพดีแห่งหนึ่งของประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่าชุมชนบ้านหาดส้มแป้น มีวัตถุดิบที่ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีอาชีพ สร้างรายได้ รวมกลุ่มมีความเข้มแข็ง ส่งผลให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ในการสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นนั้น ได้แนวความคิดสร้างสรรค์โดยนำสถานที่สำคัญพระราชวังรัตนรังสรรค์ บ่อน้ำพุร้อน แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ต้นไม้ประจำถิ่น มะม่วงหิมพานต์ (กาหยู) ดอกไม้ประจำจังหวัด ดอกโกมาชุมหรือเอื้องเงินหลวง เป็นต้น

ภาพที่ 1 พระราชวังรัตนรังสรรค์ (จำลอง)

ที่มา : <https://travel.thaiza.com/guide/242913/>

ภาพที่ 2 บ่อน้ำพุร้อนระนอง

ที่มา : สุจินต์ เพิ่มพูล

บ่อน้ำพุร้อนแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดระนอง เป็นบ่อน้ำร้อนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีอุณหภูมิประมาณ 65 องศาเซลเซียส ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์บริการได้วิเคราะห์ว่า เป็นน้ำพุร้อนที่ประกอบด้วยแร่ธาตุที่สำคัญ และเป็นแหล่งเดียวในประเทศไทยที่ไม่มีกำมะถันเจือปน สามารถดื่มได้ การแช่และอาบน้ำแร่ ช่วยผ่อนคลาย บำบัดความเมื่อยล้า

ภาพที่ 3 เอื้องเงินหลวงหรือชื่อเรียกในท้องถิ่น “โกมาซุม”

ที่มา : http://sasiwimonoil.blogspot.com/2015/10/blog-post_82.html

ภาพที่ 4 มะม่วงหิมพานต์ (กาหยู)

ที่มา : <https://krua.co/current/public/food-story/food-view-by-thavitong/81>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3

การประเมินผลความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง ของกลุ่มผู้บริโภคหรือผู้สนใจผลิตภัณฑ์ และได้พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ขึ้นมาเพื่อเป็นทางเลือกและโอกาสในการแข่งขัน มีผลการประเมินค่าคะแนนความพึงพอใจชุดผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหาร ต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเชรามิกบ้านหาดส้มแป้น ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน พบว่าชุดผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหาร มีผลรวมทั้งหมด มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.49

ภาพที่ 5 ชุดผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหาร
ที่มา : สุจินต์ เพิ่มพูล

ภาพที่ 6 ผลิตภัณฑ์ชุดสปอโรมา
ที่มา : สุจินต์ เพิ่มพูล

สรุปผลการวิจัย

ขั้นการศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก จากการศึกษาข้อมูลภาคสนาม ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งการผลิต แหล่งจำหน่ายพบว่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมานั้นเป็นการสั่งทำ หรือผลิตขึ้นมาเพื่อการจำหน่าย ซึ่งแนวโน้มของรูปแบบมักคล้ายกันกับท้องตลาดทั่วไป จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่นเดียวกับกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น ที่ยังไม่มีรูปแบบที่หลากหลายและรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านหาดส้มแป้น หรือรูปแบบผลิตภัณฑ์เฉพาะท้องถิ่น

ขั้นการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง ผู้วิจัยได้แนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ให้สอดคล้องกับชุมชนบ้านหาดส้มแป้น เพื่อเป็นแนวทางเลือกของการตลาด ที่มีความเหมาะสมกับการใช้งาน การออกแบบโดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การดำเนินวิถีชีวิต ที่มีความสอดคล้องกับชุมชน ในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนเซรามิกบ้านหาดส้มแป้นมีปัญหาบุคลากรในด้านนี้ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ไม่มีพื้นฐานความรู้ในการ

ออกแบบเซรามิก ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมามีรูปแบบไม่ต่างจากผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายทั่ว ๆ ไป ถึงแม้ว่ามีหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้ ให้การสนับสนุนหรืองบประมาณลงทุน จากการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ขึ้นมา เพื่อสร้างต้นแบบ 4 รูปแบบงาน คือ 1) ชุดผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหาร รูปทรงของผลิตภัณฑ์เรียบง่าย ตกแต่งลวดลายบนผลิตภัณฑ์ด้วย ลวดลายรูปดอกสีบนเคลือบ ดอกไม้ประจำจังหวัดระนอง ดอกโกมาชุมหรือเอื้องเงินหลวง ผลิตภัณฑ์เคลือบด้วยน้ำเคลือบขาวที่มีลายจุดเล็ก ๆ คล้ายกับลักษณะหาดทรายสีขาว 2) ผลิตภัณฑ์ชุดสปาโรมา ได้แนวคิดจากรูปแบบของบ่อน้ำพุร้อน แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดระนองมาเป็นแนวทาง เพื่อให้มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เซรามิก บ้านหาดส้มแป้น 3) ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ ประติมากรรมของที่ระลึก ได้แนวคิดสื่อความหมายของรูปแบบผลิตภัณฑ์โดยนำสถานที่สำคัญพระราชวัง รัตนรังสรรค์จำลอง อาชีพของชาวบ้านในอดีตคนร่อนแร่ บ่อน้ำพุร้อนสถานที่ท่องเที่ยวและรถโบราณที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดระนอง มาจัดเป็นองค์ประกอบในผลิตภัณฑ์ประติมากรรมของที่ระลึก และ 4) ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้านได้แนวคิดจากการนำรูปแบบสัตว์ต่าง ๆ ในท้องทะเลมาจัดองค์ประกอบของงานผลิตภัณฑ์เพื่อใช้และเพื่อการตกแต่งบ้าน

ภาพที่ 7 ผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้านที่ตกแต่งลวดลายโดยใช้ต้นไม้รูปทรงมะม่วงหิมพานต์
ที่มา : สุจินต์ เพิ่มพูล

ขั้นการสร้างต้นแบบ ผลจากการศึกษาข้อมูลพบว่า การผลิตงานเซรามิกของกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนองนั้น มีกระบวนการผลิตอย่างเป็นระบบ ดินวัตถุดิบได้จากเหมืองแร่ดินของชุมชนมาใช้ในการผลิต มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่มีความพร้อม ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหลายหน่วยงาน และยังมีผู้นำที่มีความสามารถและเข้มแข็ง จนทำให้เกิดกลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้นขึ้นในการสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์นี้ เพื่อให้เป็นทางเลือกและให้ผลิตภัณฑ์สื่อความหมายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลจากการออกแบบร่าง ที่ได้คัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญนำมาสร้างต้นแบบ 4 รูปแบบงาน 1) ชุดผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหาร กระบวนการขึ้นรูปด้วยใบมีด การเขียนแบบ การกลึงต้นแบบ นำต้นแบบไปทำพิมพ์และขึ้นรูป ตกแต่งลวดลายด้วยรูปดอกสีบนเคลือบ ลายดอกไม้ประจำจังหวัดดอกโกมาชุมหรือเอื้องเงินหลวงเป็นดอกกล้วยไม้ชนิดหนึ่ง 2) ผลิตภัณฑ์ชุดสปาโรมาเป็นชุดผลิตภัณฑ์ที่ได้

แรงบันดาลใจมาจากบ่อน้ำพุร้อน กระบวนการขึ้นรูปด้วยการหล่อน้ำดิน การเขียนแบบ การกลึงต้นแบบ นำต้นแบบไปทำพิมพ์และขึ้นรูปด้วยการหล่อน้ำดิน 3) ผลิตภัณฑ์ประติมากรรมของที่ระลึก กระบวนการขึ้นรูปด้วยการหล่อน้ำดิน การออกแบบ ปั้นต้นแบบ นำต้นแบบไปทำพิมพ์และขึ้นรูปด้วยการหล่อน้ำดิน และ 4) ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน กระบวนการขึ้นรูปแบบอิสระ และตกแต่งด้วยการเขียนสีเซรามิก

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งที่ผ่านมารูปแบบผลิตภัณฑ์เซรามิกบ้านหาดส้มแป้น ส่วนใหญ่ยังเป็นรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาคล้าย ๆ กับผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายอยู่ทั่วไป ยังไม่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้าน จึงจำเป็นที่จะต้องมีความเข้าใจในวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สภาพทางภูมิศาสตร์ สอดคล้องกับแนวคิดในการออกแบบของสุวิทย์ อินทิพย์ ให้แนวทาง 5 แนวทาง คือ 1) ลักษณะเฉพาะถิ่น 2) ความสวยงาม 3) ประโยชน์ใช้สอย 4) ขนาดสัดส่วน และ 5) กรรมวิธีการผลิต (สุวิทย์ อินทิพย์, 2555, หน้า 97) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกบ้านหาดส้มแป้นให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

ภาพที่ 8 ผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้านที่นำรูปแบบสัตว์น้ำในท้องทะเลมาตกแต่งเป็นกระจกสองหน้า
ที่มา : สุจินต์ เพิ่มพูล

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการออกแบบร่างชุดผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหาร ที่นำลวดลายดอกโกมาซุมมาตกแต่งลวดลายผลิตภัณฑ์ด้วยรูปดอกเซรามิก ซึ่งด้านการออกแบบผลการประเมินระดับความคิดเห็นโดยค่าเฉลี่ย ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นมากที่สุด รองลงมาความสวยงาม และขนาดสัดส่วนมีความเหมาะสม ด้านประโยชน์ใช้สอย ผลประเมินระดับความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย ทำความสะอาดง่ายมีค่าเฉลี่ย 4.80 มีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านการผลิต ผลการประเมินระดับความคิดเห็น ค่าเฉลี่ยขึ้นรูปด้วยใบมีด ค่าเฉลี่ย 4.80 รองลงมาผลิตในเชิงอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.80 และขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน 4.40 ความคิดเห็นที่มีต่อแบบร่างผลิตภัณฑ์ชุดสปาอโรมา ที่มีแรงบันดาลใจจากรูปทรงบ่อแร่

น้ำพุร้อนมาเป็นต้นแบบด้านการออกแบบ พบว่าผลการประเมินขนาดสัดส่วน มีค่าเฉลี่ย 4.60 รูปทรงและรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.40 และความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย ผลการประเมิน มีความสะดวกต่อการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 4.60 ด้านการผลิต พบว่าการขึ้นรูปด้วยวิธีหล่อ มีค่าเฉลี่ย 4.80 ความคิดเห็นที่มีต่อแบบร่างประติมากรรม ได้แนวคิดในการนำสถานที่สำคัญอย่าง พระราชวังรัตนรังสรรค์จำลอง แหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน รถมอเตอร์ไซด์โบราณของจังหวัดระนองมาเป็นรูปแบบในการสร้างงาน ด้านการออกแบบ พบว่าผลการประเมินความกลมกลืนและขนาดสัดส่วนมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านการผลิต การขึ้นรูปด้วยวิธีหล่อ มีค่าเฉลี่ย 4.40 การขึ้นรูปด้วยใบไม้ มีค่าเฉลี่ย 3.80 ความคิดเห็นที่มีต่อแบบร่างผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน ผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน ได้แนวความคิดโดยนำต้นไม้ประจำถิ่นรูปทรงมะม่วงหิมพานต์มาตกแต่งลดทอนลงจนแจ่มชัด และรูปแบบสัตว์น้ำในท้องทะเลมาตกแต่งผลงานเป็นกระจกสองหน้า ด้านการออกแบบ พบว่าผลการประเมิน ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นมีค่าเฉลี่ย 4.6 ความสวยงาม มีค่าเฉลี่ย 4.44 ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 4.20 มีความสะดวกต่อการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 3.80 ด้านการผลิตขึ้นรูปปอติสมีค่าเฉลี่ย 4.60

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเชรามิก ที่เป็นเอกลักษณ์บ้านหาดส้มแป้นจังหวัดระนอง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยดังนี้

1. อาจนำผลการวิจัยมาศึกษาข้อมูลเพื่อขยายผลเป็นแนวทางเลือกในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนต่อไป
2. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษากระบวนการเรียนรู้แนวคิดการสร้างสรรคการออกแบบ แก่เยาวชนผู้มีจิตอาสาที่จะมาร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน
3. ควรมีการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย โดยเพิ่มเติมจากงานวิจัยเดิมของผู้วิจัย หากความเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะท้องถิ่นมาเป็นจุดเด่นของรูปแบบผลิตภัณฑ์

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยการพัฒนารูปแบบความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ซึ่งปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
2. การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบควรมีการเปรียบเทียบ ความต้องการ ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น
3. การวิจัยพัฒนารูปแบบ ควรให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งสภาพแวดล้อม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี แนวความคิดในการออกแบบ กระบวนการผลิต และด้านการส่งเสริมการตลาด เพื่อเป็นการบูรณาการให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2555). **เที่ยวพระราชวังรัตนสังสรรค์(จำลอง)**. สืบค้นจาก <https://travel.thaiza.com/guide/242913/>
- ชลัยศรีสุข(2555).**บ้านหาดส้มแป้นหมู่บ้านแม่ข่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชรามิกต้นแบบ**. สืบค้นจากhttp://lib3.dss.go.th/fulltext/dss_j/2555_190_60_p33-35.pdf
- ทวีทอง หงส์วิวัฒน์(2561). **เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ Cashew Nuts**STORY BY. สืบค้นจาก <https://krua.co/current/public/food-story/food-view-by-thavitong/81>
- ประกิต บัวบุศย์.(2528). **เครื่องดินเผาและเครื่องเคลือบกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของสยาม**. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองรัตน์.
- ศศิวิมล หมวกบุญแก้ว. (2015). **ดอกไม้ประจำจังหวัดระนอง**. สืบค้นจาก http://sasiwimonoil.blogspot.com/2015/10/blog-post_82.html
- สุจิตต์วงศ์เทศ. (2528). **เครื่องดินเผาและเครื่องเคลือบกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมสยาม**. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองรัตน์.
- สุจินต์ เพิ่มพูล.(2555). **การพัฒนาใช้ปูนดินเหลือใช้ในงานเชรามิกเพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะ**. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุวิทย์อินทิพย์. (2555). **การพัฒนางานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาในเอกลักษณ์ของชุมชนมอญป่าเกร็ดเป็นผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.